

UDK: 050.432:330.1
doi: 10.5937/ekonhor1303179P

UVODNIK

Sveska 3 Godište 2013 naučnog časopisa *Ekonomski horizonti* sadrži tri izvorna naučna i dva pregledna članka, i prikaz knjige. Takođe, kako je reč o završnoj Svesci Časopisa, Godište 2013, ona obuhvata i Predmetni indeks članaka i Pregled autora i naslova svih priloga publikovanih u *Ekonomskim horizontima*, u 2013. godini.

Označavajući ocenu i rangiranje faktora kapaciteta za oporavak organizacija, odnosno, preduzeća, kao relevantan problem menadžmenta u neizvesnim uslovima naglog pada vrednosti performansi preduzeća, *Danijela Tadić* i *Aleksandar Aleksić* kritički preispituju modifikovani Fazi Analitički Hijerarhijski Proces (FAHP) i njegovu primenu u procesnim malim i srednjim preduzećima u Republici Srbiji (RS). Nakon pregleda literature iz odnosne problemske oblasti, prezentiranja osnovnih koncepata teorije fazi skupova i modeliranja relativnih važnosti poslovnih procesa i preferentnosti faktora kapaciteta za oporavak organizacija, matematički je postavljen problem i razvijen algoritam proširenog FAHP. Primenjujući predloženi metod na 53 procesna mala i srednja preduzeća u RS, eksplicitno je pokazana njegova primerenost donošenju odluka o promeni poslovne strategije u cilju povećanja kapaciteta za oporavak preduzeća.

Polazeći od relevantne distinkcije između makro, tj. nacionalne, i mikro, odnosno, kompanijske konkurentnosti, i prihvaćene definicije regionalne konkurentnosti, *Darko B. Vuković*, pre svega, ukazuje na to da merenje regionalne konkurentnosti pretpostavlja utvrđivanje postojanja korelacije između izabranih,

najvažnijih indikatora regionalne konkurentnosti. Primenom SPSS programa, uz pomoć Pearsonovog koeficijenta korelacije, eksplicitno je utvrđeno postojanje visoke korelacije između BDP-a regiona Republike Srbije, broja privrednih društava u regionu, broja zaposlenih, raširenosti klastera, investicija u inovacije i poverenja u poslovne institucije. Uz to, za one, teško merljive, bitne indikatore regionalne konkurentnosti, koji nisu mogli biti kvantitativno određeni, razvijena je - za reprezentativan uzorak - odgovarajuća pismena anketa.

Sagledavajući krize banaka kao sastavni deo razvoja bankarskih sistema u savremenom, kompleksnom, dinamičnom, heterogenom i nepredvidivom poslovnom okruženju, *Violeta Todorović* opredeljuje konceptualne karakteristike bankarskih kriza i detaljno razmatra bitne intervencionističke mere za saniranje problemskih banaka i rešavanje sistemskih bankarskih kriza. Nakon analize troškova i koristi intervencionističkih mera za rešavanja bankarskih kriza, i obezbeđivanja uvida u reprezentativne bankarske krize Japana i skandinavskih zemalja, istražene su neke od ključnih dimenzija bankarske krize u Republici Srbiji, kao i pretpostavke, mogući načini i dometi njenog regulisanja. Takođe, identifikovana su bitna otvorena pitanja i pravci regulatornih reformi u bankarskom sektoru.

Oslanjajući se na priznatu društvenu, ekonomsku i ekološku relevantnost koncepta održivog razvoja, *Lela Ristić* izdvaja i istražuje ključne potencijale, prioritete i izazove održivog ruralnog razvoja u Republici Srbiji (RS). Nakon preciziranog društveno-ekonomskog značaja i identifikovanja bitnih dimenzija (ne) razvijenosti ruralnih područja u RS, razmatrana su neka od glavnih pitanja politike podrške, odnosno, mogućih pravaca održivog ruralnog razvoja u savremenim tržišnim uslovima. Kroz proces

istraživanja potvrđena je osnovna hipoteza da održivi razvoj ruralnih područja u RS zavisi ne samo od adekvatnosti strateških pravaca razvoja i njihovog sprovođenja u praksi, u skladu sa principima održivog razvoja i savremenim tržišnim izazovima, već i od neposredne uključenosti ključnih *stakeholder*-a na svim nivoima.

Identifikujući građevinarstvo kao relevantan industrijski sektor koji svojim oporavkom može suštinski doprineti ukupnom oporavku privrede Republike Srbije (RS), Igor Mladenović, pre svega, opredeljuje institucionalni okvir poslovanja građevinske delatnosti u RS, a zatim, preispituje neka od institucionalnih rešenja za podršku građevinskog sektora u RS, u uslovima krize. Na utvrđenom uzorku, za period 2008-2012, analizirane su bilansne pozicije (ukupni prihod, obrtna imovina, stalna imovina, finansijski rashodi, udeo obaveza u finansiranju) i pokazatelji likvidnosti (tekuća likvidnost i naplata potraživanja) građevinskog sektora u RS. Na osnovu određenih pokazatelja uspešnosti poslovanja (poslovna dobit, ekonomičnost i prinos na aktivu) građevinskog sektora u RS, u periodu 2008-2012, zaključuje se da

građevinski sektor može značajno podržati privredni oporavak Republike Srbije.

Takođe, ova Sveska Časopisa sadrži prikaz *Katarine Borisaavljević* monografije: Egan, J. (2011). *Relationship Marketing: Exploring Relational Strategies in Marketing*. (The 4th Edition). Harlow, England: Prentice Hall, Pearson Education Limited.

Prilika je da se u ime Uredništva Časopisa i u svoje ime zahvalim, pre svega, autorima priloga objavljenim u ovoj Svesci Časopisa. Istovremeno, posebnu zahvalnost dugujemo recenzentima na uloženom trudu i konstruktivnim i kritičkim komentarima i uputstvima autorima podnetih rukopisa.

Uz detaljan Predmetni indeks članaka objavljenih u Časopisu u 2013, ova Sveska sadrži Pregled autora i naslova svih priloga publikovanih u *Ekonomskim horizontima*, u 2013.

Domaću i inostranu akademsku zajednicu obavestavamo da se *Ekonomski horizonti* - od septembra, odnosno, oktobra 2013. - indeksiraju u referentnim bazama naučnih časopisa: Index Copernicus i Cabell's Directories.

Glavni i odgovorni urednik
Slavica P. Petrović

Slavica P. Petrović je redovni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu. Doktorirala je u oblasti poslovne ekonomije i menažmenta, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Ključne oblasti naučnog interesovanja i rada su sistemsko mišljenje, sistemske metodologije strukturiranja upravljačkih problemskih situacija, *soft* i kritički *management science*, metodologija naučnog istraživanja.